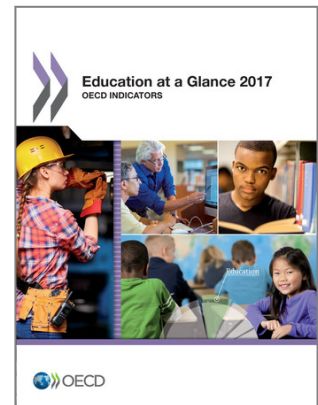


OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2017

OECD Indicators

Summary in Dutch



Read the full book on: [10.1787/eag-2017-en](https://doi.org/10.1787/eag-2017-en)

Onderwijs in een oogopslag 2017

OESO-indicatoren

Samenvatting in het Nederlands

Afgestudeerden met een wetenschappelijke graad maken de meeste kans op een baan, maar dat geldt niet overal

In de meeste OESO-landen zijn bedrijfskunde, bedrijfsadministratie of rechten de meest populaire universitaire studies voor volwassenen. Gemiddeld in de OESO heeft 23% van de 25 tot 64-jarigen met een universitaire graad een van deze studies gedaan, vergeleken met 5% voor natuurwetenschappen, statistiek en wiskunde, 4% voor informatie- en communicatietechnologie en 17% in technische wetenschappen en bouwkunde. Voor nieuwe studenten is dit percentage gelijk, wat aangeeft dat de belangstelling in deze onderwerpen stabiel is.

De belangstelling voor wetenschappen, technologie, engineering en wiskunde (science, technology, engineering and mathematics - STEM) neemt bij hogere onderwijsniveaus echter toe. Nagenoeg tweemaal zoveel studenten hebben in 2015 een doctoraalstudie in deze onderwerpen afgerond vergeleken met een bacheloropleiding. Deze onderwerpen zijn ook het meest populair onder internationale universiteitsstudenten. De meesten daarvan, nagenoeg een derde van de studenten in OESO-landen, volgen een wetenschappelijke graad.

De belangstelling voor engineering is groter in het hoger middelbaar onderwijs dan op universitair niveau, gezien de sterke banden met de industrie. Nagenoeg een derde van de studenten rondt het hoger middelbaar beroepsonderwijs af met een graad in technische wetenschappen en bouwkunde en dat is meer dan tweemaal zoveel dan op universitair niveau.

STEM-onderwerpen bieden ook een betere kans op werk, wat een weerslag is van de vereisten van een maatschappij die steeds duidelijker door innovatie wordt gedreven: studenten die afstuderen met een graad in informatie- en communicatietechnologie (ICT) hebben 7% meer kans op werk dan mensen met een graad in menswetenschappen en kunsten, sociale wetenschappen of journalistiek en media. In de wetenschap is de tewerkstelling echter niet overal gelijk: natuurwetenschappen, wiskunde en statistiek bieden even veel kans op werk als kunst- en geesteswetenschappen, en dat is minder dan engineering en ICT.

De gendergelijkheid onder afgestudeerden is in sommige takken van industrie nog steeds een verre droom, vooral in het hoger middelbaar beroepsonderwijs. De gendergelijkheid wordt steeds beter op universitair niveau, ook al vertegenwoordigen vrouwen nog steeds niet meer dan een kwart van de inschrijvingen in technische wetenschappen en bouwkunde. Anderzijds vertegenwoordigen vrouwen driekwart van de inschrijvingen in gezondheids- en welzijnsstudies. Voor andere onderwerpen, zoals bedrijfsadministratie en rechten, natuurwetenschappen, wiskunde en statistiek, is de gendergelijkheid onder nieuwe inschrijvingen nagenoeg gerealiseerd.

Volwassenen zijn tegenwoordig beter opgeleid, maar sommigen blijven achter

Sinds 2000 zijn arbeidskrachten in de OESO en partnerlanden beter opgeleid. Terwijl in 2000 het merendeel van jonge volwassenen het hoger middelbaar onderwijs had afgerond, hebben de meeste 25 tot 34-jarigen van nu een universitaire graad. Het aandeel jonge volwassenen met een lager opleidingsniveau dan middelbaar onderwijs is in de meeste OESO- en partnerlanden in 2016 afgenomen tot gemiddeld 16%. Ook al bereiken steeds meer volwassenen het hogere middelbare onderwijsniveau, toch is afronding van een dergelijk programma nog steeds problematisch. In de landen met beschikbare relevante informatie, was circa 25% van de ingeschreven leerlingen twee jaar na de theoretische einddatum van het programma nog steeds niet klaar. Vier op de vijf van deze studenten volgen geen onderwijs meer. Dit is een groot verlies: werkloosheid onder jonge volwassenen (25 tot 34-jarigen) zonder hoger middelbaar onderwijsniveau is nagenoeg 17%, vergeleken met 9% voor jonge mensen met een diploma.

Volwassenen met een universitaire graad profiteren van een goed investeringsrendement: ze maken 10% meer kans op werk en zullen gemiddeld 56% meer verdienen dan volwassenen die alleen het hoger middelbaar onderwijs hebben genoten. Ook kunnen deze afgestudeerden zich sneller van een economische recessie herstellen: de tewerkstelling voor jonge volwassenen met een universitaire graad heeft het niveau van voor de crisis opnieuw bereikt, terwijl mensen zonder hoger middelbaar onderwijs nog steeds problemen ondervinden. Volwassenen met een universitaire opleiding lijden ook minder vaak aan depressie dan mensen met een lager opleidingsniveau. Daarom kiezen jonge volwassenen steeds vaker voor onderwijs om hun kwalificaties te verbeteren, in plaats van direct werk te zoeken zodra ze niet meer schoolplichtig zijn. Van 2000 tot 2016 is het aandeel 20 tot 24-jarigen in het onderwijs met 10% gestegen, vergeleken met een daling van 9% van mensen die werken.

Totale uitgaven aan universitair onderwijs zijn sneller gestegen dan het aantal studenten

De uitgaven zijn op alle onderwijsniveaus veel sneller gestegen dan het aantal inschrijvingen, vooral voor in het tertiaire onderwijs. De uitgaven aan lagere, middelbare en hogere niet-universitaire onderwijsinstellingen zijn van 2010 tot 2014 met 4% gestegen, ook al is het aantal inschrijvingen gedurende dezelfde periode iets gedaald. De totale uitgaven aan tertiaire instellingen zijn daarentegen meer dan tweemaal zo snel gestegen als het aantal studenten gedurende dezelfde periode, wat een weergave is van de prioriteit die de overheid en de maatschappij aan hoger onderwijs geeft.

Ook al zijn de overheidsuitgaven aan primaire tot tertiaire instellingen van 2010 tot 2014 duidelijk toegenomen, toch heeft dit geen gelijke tred gehouden met de gemiddelde toename van het BBP in de OESO-landen. Dit heeft geleid tot een daling van de overheidsuitgaven voor onderwijsinstellingen van 2% als percentage van het BBP gedurende dezelfde periode. Net zo is in de helft van de OESO-landen het aandeel van de overheidsuitgaven aan primair tot tertiair onderwijs vergeleken met de totale uitgaven van 2010 tot 2014 afgenomen.

Het aandeel van de overheidsfinanciering is aanzienlijk hoger voor verplicht onderwijs, vergeleken met tertiair onderwijs. De publieke sector levert nog steeds 91% van de middelen voor het lagere, middelbare en hogere niet-universitaire onderwijs, maar niet meer dan 70% van de totale kosten van het tertiaire onderwijs. Huishoudens moeten de rest van de rekening betalen. Het aandeel van de overheidsuitgaven aan onderwijsinstellingen is van 2010 tot 2014 op alle niveaus echter grotendeels stabiel gebleven.

De onderwijssector kampt met lage salarissen en vergrijzing

Het onderwijssysteem kan niet zonder leerkrachten, maar het vak wordt steeds onaantrekkelijker voor jonge studenten. De leerkrachten worden ook ouder, met name in het hoger onderwijs. In 2015 was gemiddeld 33% van alle leerkrachten op lagere en middelbare scholen in alle OESO-landen minstens 50 jaar oud. Dit is 3% meer dan in 2005. Bovendien zijn de meeste leerkrachten nog steeds vrouw: gemiddeld zeven van de tien leerkrachten in alle OESO-landen. De gendergelijkheid in het hogere onderwijs is echter beter. Terwijl 97% van alle leerkrachten in lagere scholen vrouw zijn, is dat 43% op tertiair niveau.

De salarissen van leerkrachten zijn laag vergeleken met voltijdse arbeidskrachten met een gelijkaardig opleidingsniveau. Dit is een groot struikelblok voor het aantrekken van jonge mensen als leerkracht. Ook al nemen de salarissen op hogere onderwijsniveaus toe, toch zijn ze nog steeds 78 tot 94% van de salarissen van de voltijdse arbeidskrachten met een tertiaire opleiding. De economische crisis in 2008 had directe gevolgen voor de salarissen van leerkrachten, die in sommige landen niet werden verhoogd of zelfs werden verlaagd. Van 2005 tot 2015 zijn de wettelijke salarissen van leerkrachten in reële termen verlaagd in een derde van de landen en economieën met beschikbare data.

Overige bevindingen

Vanwege de lagere openbare investering in voorschools en vroegschoolse onderwijs, is het aantal kinderen dat ingeschreven is in private instellingen op dit niveau aanzienlijk groter dan in het primaire en secundaire onderwijs.

Algemene hogere middelbare opleidingen zijn populairder dan beroepsopleidingen: 37% van 15 tot 19-jarigen hebben zich ingeschreven voor algemene hogere middelbare opleidingen vergeleken met 25% voor beroepsopleidingen, ook al zijn beroepsopleidingen in veel landen een belangrijk element van het onderwijssysteem.

Financiële steun compenseert deels de last van het hoge lesgeld dat door bepaalde tertiaire instellingen in rekening wordt gebracht: 75% of meer van alle studenten in Australië, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten profiteert van openbare leningen of studiebeurzen/toelagen.

Ruim de helft van de landen en economieën met beschikbare data hanteert een open toelatingssysteem voor publieke en/of private tertiaire instellingen. Nationale/centrale examens die aan het einde van het hoger middelbaar onderwijs worden afgenomen en toelatingsexamens door tertiaire instellingen worden het vaakst gebruikt om toegang tot een eerste universitaire studie mogelijk te maken.

© OECD

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.



[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *Education at a Glance 2017: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2017-en